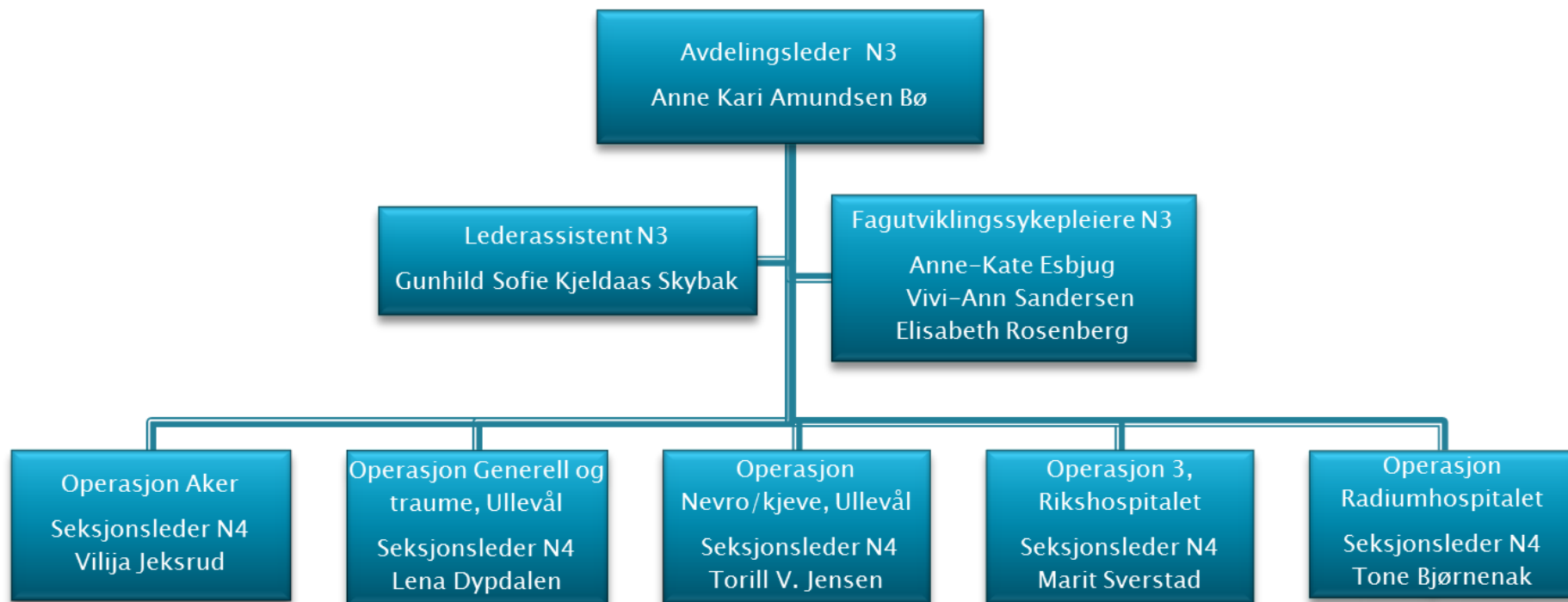

Pilotprosjekt Bemanning i en operasjonsavdeling – oppgavedeling

NSFLOS seminardager i Trondheim 6.-8.september 2017

Operasjonsavdelingen Akuttklinikken, OUS

Bakgrunn

HOD - HDIR - HSØ - OUS

- 2013 Kartlegging om oppgavdeling i norske sykehus (HDIR)
- 2014 Forsøksprosjekt innen 4 spesifikke områder (HOD)
- Bemanningssituasjonen på operasjonsstuer (HDIR-HSØ-OUS)
- 2014 Design av pilotprosjekt «Oppgavedeling – Utarbeidelse av opplegg for pilotprosjekt» (OUS)
- 2017 Pilotprosjekt «Bemanning i en operasjonsavdeling – oppgavedeling» (OUS)

Pilotprosjektet

- Operasjon Aker
 - 10.oktober 2016 til 10.april 2017
 - Dagtid i tidsrommet kl. 07.30 – 15.30, hverdager fem dager i uken, mandag – fredag
- Det var allerede ansatt laboranter/helsefagarbeidere som utførte ulike arbeidsoppgaver
- Normal operasjonsaktivitet i prosjektperioden
- Deltakelse:
 - 3 laboranter/helsefagarbeidere
 - Alle operasjonssykepleierne
 - Prosjektgruppe og styringsgruppe

Hensikt

- Teste ut en metode for å kunne dokumentere effektene av en endring i oppgavedeling
- Se om endret oppgavedeling kunne bidra til å redusere ventetiden og gi mer effektiv pasientbehandling
- Frigjøre mer tid til pasientnære arbeidsoppgaver – rett person på rett sted

Problemstilling

- Kan oppgavedeling mellom laborant/helsefagarbeider og operasjonssykepleier innen definerte områder bidra til **mer effektiv drift** og en **bedre utnyttelse av ressursene** i en operasjonsavdeling?

Forskningsspørsmål

- Vi så på:
 - Raskere oppstart om morgenen (stue inn)?
 - Kortere innlednings- og avslutningstid?
 - Kortere skifte-/byttetid mellom operasjonene?
 - Økt knivtid og relativ knivtid?
 - Økt antall operasjoner?
 - Siste pasient ut av stue innen normalarbeidstid?
- Er ansatte i operasjonsavdelingen mer tilfredse etter gjennomført oppgavedeling?

Hva fant vi ut?

- Tendenser som indikerte at oppgavedeling bidro til en mer effektiv drift med bedre utnyttelse av ressursene.
 - Kortere «innlednings- og avslutningstid»
 - Tidligere «siste pasient ut av stue»
- Tilfredshetsundersøkelsen før og etter intervensjonen og utprøvsperioden viste høy grad av tilfredshet med ny oppgavedeling

Kommentar i fritekst:

- *«På uro har vi god bruk for laborant/helsefagarbeider til ulike oppgaver.»*
- *«Laborantene har jo brukt tid på å komme inn i arbeidet, og som operasjonssykepleier har det tatt tid å «huske» på å bruke dem. Nå, den siste tiden synes jeg de fungerer bra, og vi hadde hatt nytte av å fortsette prosjektet.»*

Pilotprosjektet

Bestod av en intervensjon med før og etter registreringer:

- 4 definerte operasjonsstuer
- Baseline - 10 uker vinter/vår 2016
- Intervensjon 5 uker høsten/vinter 2016
- Utprøvningsperiode - 10 uker vinter 2017
- Etter utprøvningsperioden - hentet ut tilsvarende registreringer, som fra baseline
- Gjorde en sammenligning for å se om det ble en endring etter gjennomført intervensjon

Intervensjonen var:

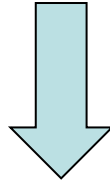
- Teoretisk undervisning og praktisk opplæring av tre laboranter/helsefagarbeidere innen spesifikke arbeidsoppgaver

Tilfredshetsundersøkelse

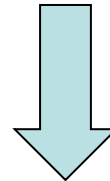
- Spørreundersøkelser der de ansatte ble spurt om tilfredshet med arbeidsoppgaver for laboranter/helsefagarbeidere før intervensjonen og etter utprøvningsperioden

Intervensjonen

- Før intervensjonen ble det gjennomført en undersøkelse med ett spørsmål om mulig nye arbeidsoppgaver for laboranter/helsefagarbeidere

- **Utarbeidet ny Arbeidsbeskrivelse**
 - Lager og logistikk
 - Medhjelperfunksjon i operasjonsseksjonen

- **Utarbeidet og gjennomført teoretisk undervisning og praktisk opplæring i en periode på 5 uker**
 - Teoretisk undervisning - 25 undervisningstimer à 45 min
 - Praktisk opplæring – 50 timer à 60 min

Funn - registreringer før og etter intervensjonen

Innlednings- og avslutningstid

- Viste en reduksjon på gjennomsnitt 2 timer og 5 minutter per uke/ p-verdi 0,0000388
 - Det var en markant reduksjon på alle de fire operasjonsstuene

Antall operasjoner

- Viste en nedgang på 2,175 operasjoner/p-verdi 0,0000383
 - Det var en generell nedgang i operasjoner på alle de fire operasjonsstuene

Siste pasient ut av stue innen normalarbeidstid

- Ble kjørt ut av stuen 40 minutter tidligere/ p-verdi 0,0000383
 - På tre av operasjonsstuene ble pasientene kjørt tidligere ut

De andre funnene var ikke statistisk signifikante

- Raskere oppstart om morgenen (stue inn)
- Økt knivtid og relativ knivtid
- **Skifte-/byttetid mellom operasjonene**
 - p-verdi 0,34, men viste en nedgang på 1 time og 28 minutter

Spørreundersøkelse om tilfredshet før intervensjonen og etter utprøvningsperioden

- **Spørreskjema før intervensjonen**
 - Utarbeidet på grunnlag av eksisterende arbeidsoppgaver
 - 24 spørsmål
 - Svarprosent 44
- **Spørreskjema etter utprøvningsperioden – utvidet**
 - 6 spørsmål om nye arbeidsoppgaver
 - Et spørsmål om de hadde arbeidet med laborant/helsefagarbeider som medhjelper
 - Et spørsmål som omhandlet total tilfredshet
 - Svarprosent 47

Et utdrag fra funn om tilfredshet

Arbeidsoppgaver som ble utført før pilotprosjekt:

«Tilfreds og meget tilfreds»

- **Instrumentmottak fra Sterilseksjonen og plassering korrekt på lager** - en endring fra 74 % til 100 %
- **Forflytning av pasient fra seng til operasjonsbord og omvendt** - i samarbeid med operasjonssykepleier
75 % - en økning på 12 %
- **Det å holde ekstremitet ved desinfeksjon og dekking** (etter ønske fra operasjonssykepleier)
65 % - en nedgang på 9 %
- Arbeidsoppgaver som omfatter **lager og logistikk** viste alle større eller mindre grad av økt tilfredshet

Et utdrag fra funn om tilfredshet(2)

Nye arbeidsoppgaver:

«Tilfreds og meget tilfreds»

- Å finne frem utstyr etter kardex til operasjon - 75 %
- Hjelpe til ved forberedelse til operasjon, f.eks. klargjøring av operasjonsstue – 80 %
- Hjelpe til med leiring av pasienten – 55 %
- Hjelpe til ved avslutning av operasjon, f.eks. rydde tralle, rydde operasjonsstue etter renhold – 80 %
- Hvor tilfreds er du totalt sett med at laboranten/helsefagarbeideren utfører nye arbeidsoppgaver – 95 %
- Har du som operasjonssykepleier benyttet laborant/helsefagarbeider som medhjelper – 60 % hadde benyttet laborant/helsefagarbeider som medhjelper.

Oppsummering - tilfredshet

- Spørreundersøkelse om tilfredshet før intervensjon og etter utprøvingsperioden:
 - Viste høy grad av tilfredshet med oppgavedeling mellom laborant/helsefagarbeider og operasjonssykepleier innenfor de definerte områdene i pilotprosjektet.

Konklusjon

Det er sannsynlig at oppgavedelingen mellom laborant/helsefagarbeider og operasjonssykepleier innen definerte områder:

- **Var til nytte for alle i operasjonsavdelingen**
- &**
- **Bidro til en bedre utnyttelse av ressursene og en mer effektiv drift av operasjonsavdelingen**

Mange faktorer ble ikke kontrollert for i dette pilotprosjektet, følgelig kan ikke resultatet generaliseres.

Veien videre

Denne veien -

eller

går alt på skinner?

- Ses sammen med økt krav til kvalitet og effektivitet
- Oppgavedeling er kommet for å bli
 - Mellom profesjoner
 - Fleksibilitet og samarbeid
 - Økt kunnskap; Fagskoleutdanning innen steriltforsyning, First assistent innen robotkirurgi
- Vil trenge nye yrkesgrupper i operasjonsavdelingene – ingeniører, IKT og medisinsk teknisk kunnskap ...

Takk for oppmerksomheten!

